

Arbeiderbladet (Dagsavisen) 3. mars 1933

Terroren fortsetter, tusenvis av arrestasjoner

[...] Massearrestasjonene fortsetter over hele Tyskland. I tusenvis og atter tusenvis er kommunister og sosialdemokrater satt fast, og i en mengde byer er praktisk talt alle kommunistiske og sosialdemokratiske funksjonærer og tillitsmenn arrestert. [...]

Det er ikke bare sosialistene og kommunistene som skal slås ned. Det drives også en rasende propaganda mot jødene, en propaganda som lett kan gi seg utslag i jødeforfølgelse, så opphisset som stemningen nå er.

Aftenposten 3. april 1933

En dags gjennomført tysk jødeboikott

I går ga tyskerne atter et fullgyldig bevis på sin enestående disiplin. Den uhyre boikottaksjon mot jødene ble utført praktisk talt uten sammenstøt av noen som helst art. I Berlin ble ikke et utstillingsvindu knust, ikke en jøde personlig forulempet. [...]

Men ikke bare det tyske publikum har vist disiplin. Gårsdagen har også levert et ubedragelig bevis for SA-mennenes jernharde selvtukt og beherskelse. Selv i ganske vanskelige situasjoner opptrådte "brunskjortene" med fasthet, men alltid med stor takt og verdighet, og de lot seg ikke bringe ut av fatning. [...]

Aftenposten 15. april 1933

Jødiske studenter utelukkes praktisk talt fra tyske universiteter

Stor bok-brenning av utysk litteratur. En rekke professorer sagt opp.

[...] Fra den 12. april til den 10. mai skal det utføres et opplysningsfelttog mot den utyske ånd. [...] Hver student skal rydde opp i sin boksamling og bidra til å rense de offentlige biblioteker for skadelig litteratur. Den 10. mai skal alle disse bøker og brosjyrer brennes offentlig ved alle universiteter. [...]

Alle studenter må ved immatrikulering avgi en erklæring om hvorvidt hans foreldre eller besteforeldre er av tysk avstamning. På grunnlag av denne erklæring avgjør studentorganisasjonen videre hvorvidt han kan gå på universitetet. Jødiske studenter adgang til å studere ved et universitet ligger således helt og holdent i hendene på studentorganisasjonene. [...]

Aftenposten 23. august 1933

Nye forholdsregler mot jødene i Tyskland

Fra i dag av har ikke jøder adgang til det store strandbad i Wannsee. Ved inngangen til badet er det oppslått en tavle, hvorpå forbudet er gjort kjent. [...]

Aftenposten 10. november 1933

Arrestert for å ha flørtet med en jøde

I Harburg har SA-tropper overgitt en 20-årig tysk ekspeditrise og en jødisk kontorist til politiet etter å ha konstatert at den unge pike har flørtet med jøden. Begge sitter nå arrestert.

Aftenposten 14. mai 1934

Goebbels gir regler for hvordan man skal opptre overfor jøder

[...] Goebbels blad, Angriff, fortsetter også i hvert nytt nummer sin antisemittiske politikk. I det siste nummer er det en rekke leveregler for hvordan alle gode tyskere skal forholde seg når de kommer sammen med en jøde. Det første man skal spørre om er: Hva, er De ennå ikke utvandret? De andre regler er i samme tone. [...]

Dr. Jacob Wassermann, en jødisk direktør i en av de største tyske banker, er det siste offer som er sendt til konsentrasjonsleiren i Oranienburg for "med kynisk frekkhet å ha uttalt seg fornærmende om dr. Goebbels". [...]

Aftenposten 6. juli 1934

Tyskere med jødisk klingende navn gis anledning til lettvent navneforandring

Innenriksminister, dr. Frick, har innført en regel der tyskere av ikke-jødisk avstamning, men som har jødisk klingende navn, kan få lettvent anledning til navneforandring.

Jøder vil imidlertid under ingen omstendigheter få anledning til å skifte navn, da som det heter: Deres avstamning må ikke skjules.

Aftenposten 18. juli 1934

Demonstrasjoner mot jødene i Bayern

[...] I Feldafing som er et velkjent utfluktssted har man besluttet å sette opp skilter med inskripsjoner: "Jøder er ikke godt likt".

I de siste dager har skolegutter marsjert gjennom gatene og sunget anti-jødiske sanger. Demonstrasjonene ledet til at de besøkende forlot svømmebadene i protest mot guttenes opptreden.

En tidligere arméoffiser ga guttene en irretesettelse og bad dem gå hjem. Det resulterte i at han ble arrestert og fratatt passet. Han ble senere løslatt mot daglig meldeplikt for politiet. Man ser her et bevis for at guttenes antijødiske hets foregikk med myndighetenes samtykke. [...]

Aftenposten 23. juli 1934

"Private mord" på jøder i Tyskland

[...] Litt etter litt blir det kjent at adskillige jøder har funnet døden under utrenskningsprosessen i Tyskland, og at de har blitt drept av lokale fanatikere. [...]

Aftenposten 11. september 1935

Egne skoler for jødiske barn i Tyskland

Riksundervisningsminister Rust har gjort det klart at han fra skoleåret 1936 vil gjennomføre "det videst mulig rase-skilte" i alle skoler. Dette kreves at det opprettes egne skoler for jøder. I disse skolene skal man samle alle barn med jødiske foreldre – også hvis bare den ene av foreldrene er jøde skal barnet gå på en slik skole.

Aftenposten 16. september 1935

Tysklands jøder isoleres fullstendig [Nürnberglovene]

De kan ikke bli riksborgere, kan ikke gifte seg med tyskere, kan ikke ha tyske kvinner under 45 år i sin tjeneste, kan ikke engang heise nasjonalflagget og de nasjonale farger. [...]

Under stor applaus tok Hitler til slutt ordet og sa: «Dere har nå vedtatt lovbestemmelser hvis betydning først vil bli fullt ut erkjent om flere hundre år. Sørg for at nasjonen selv ikke forlater lovens vei. Sørg for at loven adlydes med den strengeste disiplin.» [...]

Aftenposten 10. oktober 1938

De tyske jøders pass annulleres

Det er offentliggjort en regel av innenriksministeren om at alle pass for tyske jøder, bosatt i Tyskland, er annullert og må sendes tilbake til myndighetene innen 14 dager. Passene vil bli erstattet av et identitetskort.

Aftenposten 17. desember 1937

Jødene i Tyskland i dag

Utad har det synes som det i lengre tid har vært stille om jødespørsmålet i Tyskland. Ingen nye forholdsregler eller lover er vedtatt mot ikke-arierne, så man lett får inntrykk av at forholdene ikke er så vanskelige lenger. Men saken er at med de allerede eksisterende lover kan jødene trenges helt tilbake. [...]

”Målet er å få en helt germansk befolkning i Tyskland”. – Og mens tiden går, kommer man dette mål nærmere. Det er etter hvert bare blitt noen ganske få jødiske kafeer og restauranter igjen på Kurfürstendamm, og i disse dager går de to store foretagende, ”cafee Wien” og ”Ziegeuner-Keller” over på ariske hender. Dette betyr at S.A- og S.S.-menn, offiserer, soldater og partimedlemmer heretter kan sette seg på de stoler, hvor jødene hittil har sittet, men hvor de ikke lenger kan komme.

Jødespørsmålet i Tyskland løses nå på en langt mer stillferdig måte enn før, man er på en nesten lydløs marsj mot målet.

Aftenposten 8. juli 1938

Alfred Rosenberg foreslår jødene flyttet til Afrika

Under overskriften ”Hva skal det bli av jødene?” skriver Alfred Rosenberg i Völkischer Beobachter i forbindelse med Eviankonferansen at problemet er alvorlig og kan bare løses av dem, som besitter meget store territorier.

Etter å ha undersøkt de forskjellige lands innvandringsmuligheter for jøder, erklærer han, at Palestina – som er blitt et permanent uro-sentrum - ikke kan betraktes som noe stort utvandringssentrum for jøder. En tvangsmessig økning av jødeinnvandringen til Palestina kunne føre til uoversiktlige følger, fortsetter han.

Men verdens øvrige stater er ikke i stand til å motta Europas jøder. Man må altså finne et område som ennå ikke er kolonialisert av europeere. Tidligere var Uganda på tale – før Palestina ble aktuelt – hvorfor skulle man nå ikke igjen ta opp til drøftelse spørsmålet om å skape et stort afrikansk territorium, som kunne by jødene muligheter for å skaffe seg et eget fruktbart rike?

Aftenposten 22. juni 1938

De tyske jødeforfølgelser søkes bortforklart

Men samtidig fortsetter de.

Kampanjen fortsetter på en slik måte at mange tyskere åpent sier at de skammer seg. Flere jøder ble overfalt på gatene på vestkanten i natt, og utenfor et stort jødisk magasin i Leipzigerstrasse stod det to stormtropp-menn som hånlige spurte alle kunder som gikk inn om de var på vei til Palestina de også.

I sentrum har de nazistiske kunstmalere særlig vært på ferde i Friedrichstrasse, men også på Unter den Linden hvor de på vinduet til en jødebutikk har malt en jøde som henger i en galge. En av de to politimenn som arresterte de to nazistiske vindusmalere forleden, har fått en alvorlig reprimande. [...]

Aftenposten 10. august 1938

Forbudet mot jødiske leger i Tyskland

Forbudet mot jødiske legers adgang til å drive praksis trer i kraft den 30. september og vil ifølge det offisielle legeorgan bli ennå mer drastisk enn ventet. [...] Skjønt ariske leger ikke er uttrykkelig forbudt å behandle jødiske pasienter er det mange steder i Tyskland, hvor de ikke våger å gjøre det av frykt for å miste sin praksis ved å få ord på seg for å være jødevennlige.

Aftenposten 11. november 1938

Fantastisk uhyggelige scener i Berlins gater

Pøbelen herjet vilt i de jødiske butikker. Politiet arresterer ofrene, men lar voldsmennene være i fred.

En jødeforfølgelse som vel savner sidestykke i dette århundret har i løpet av natten og de tidlige morgentimer rast over hele Tyskland.

Det er all grunn til å tro at ansvaret for den fullkomment tøylesløse brutalitet påhviler de høyeste kretser i staten, som i raseriet over mordet i Paris har gitt den ekstreme nazimobb adgang til å ta seg selv til rette. [...]

Alle større synagoger over hele landet er blitt brent og plyndret, og fra kl. 2 til 6 i natt ble samtlige jødiske butikkvinduer i Berlin og alle større provinsielle byer knust, innholdet røvet eller ødelagt av de ville banditter. [...]

Aftenposten 31. januar 1939

Hitlers tale

Adolf Hitlers tale i går minnet mest om Karl den stores sverd: Den var lang og flat. Især lang forresten – den varte i to og en halv time. Og store sensasjoner bød den ikke på. [...]

Oppsiktsvekkende var førerens kraftige utfall mot jødene, og hans trussel om at det kunne ende med deres utryddelse hvis de fortsatte sin krigsagitasjon mot Tyskland. Folkene vil ikke mer dø på slagmarkene for at jødene skal tjene penger på krigsjobberi. Og man skulle ikke komme til Tyskland og tale om humanitet; for Tyskland var etter krigen blitt alt annet enn humant behandlet – som jo sant er. [...]

Det må visst sies at talen i går [...] nærmest virket beroligende. Den truet ikke umiddelbart med krig, men uttalte endog ønske om et godt forhold til andre stater, forutsatt at de iakttar en sømmelig tilbakeholdenhet.

Aftenposten 30. november 1940

400 000 jøder i Warsawas ghetto

[...] Det er utstedt en rekke bestemmelser om samkvemmet mellom ghettoen og de andre bydeler, for mest mulig å hindre at det jødiske element kommer i berøring med tyskere og polakker.

Ingen jøde må forlate ghettoen dersom han ikke har skaffet seg et særlig pass. Omvendt får ingen polakk eller tysker, og fremfor alt ingen tysker i uniform, lov til å gå inn i jødekvartret. [...]

Aftenposten 8. september 1941

Jødene i Tyskland og Böhmen og Mähren må bære egne kjennetegn

Riksdagsbladet offentliggjør en politiforordning av 1. september 1941 om at det er forbudt for jøder over 16 år å vise seg offentlig uten å bære et særskilt kjennetegn. Dette består av en sekskantet stjerne av gult stoff, som skal bæres på venstre side av brystet. [...]

Aftenposten 25. oktober 1941

Tyske jøder til Polen

I den senere tid er jøder i stigende antall blitt transportert fra Berlin til Polen. Det gjelder her en krigsøkonomisk forholdsregel, uttales det fra autoritativt hold. [...]

Aftenposten 22. januar 1942

Kunngjøring fra Politidepartementet

Stempling av jøders legitimasjonskort m. v. Legitimasjonskort, grenseboerbevis, passersedler og tjenestebevis som tilhører jøder [i Norge] skal for å være gyldige være stemplet med «J». [...]

Adresseavisen 27. oktober 1942

Loven om beslagleggelse av jødernes formuer i Norge

Loven om beslagleggelse av jødernes formuer i Norge danner et avgjørende skritt mot ordningen av jødespørsmålet også i vårt land.[...]

Aftenposten 17. november 1942

Loven om meldeplikt for jøder

Ministerpresidenten har 17. november undertegnet Lov om meldeplikt for jøder. Loven lyder som følger:

§ 1. Jøder (fulljøder, halvjøder og kvartjøder) som har opphold her i landet skal innen to uker fra denne lovs ikrafttredelse melde seg til registerføreren i den kommunen hvor vedkommende bor. [...]

Aftenposten 19. juni 1945

De norske jøder ble myrdet straks etter ankomst til de tyske konsentrasjonsleirer

De fleste av de norske jødene ble drept straks etter ankomsten til de tyske konsentrasjonsleirer. Av de ca. 1000 norske jøder som ble deportert av Gestapo til Tyskland, er det bare 12 som er sluppet levende fra det tyske helvete. Det er repatrieringsløytnant Bjørn Heger som bringer denne tunge meddelelse til Norge. Han og hans folk har nå brakt full klarhet i de norske jøders skjebne.

Den første pulje deporterte jøder bestod av 750 mann. Av disse ble 150 særlig arbeidsføre tatt ut av tyskerne til grovarbeid og sendt videre inn i Tyskland. Alle de andre, 600 mennesker, ble bare fire dager etter ankomsten til Tyskland drept i gasskamrene. Den annen deportasjonspulje bestod av 250 norske jøder. Av disse ble 30 tatt ut til grovarbeid, mens alle de andre ble drept i gasskamrene som sine forgjengere.

De første massemyrderiene foregikk i konsentrasjonsleiren Auschwitz, hvor de 600 norske jødene fikk ordre om å kle av seg for legek kontroll og avlusning. De ante ikke hva som forestod, og gikk fryktløse inn til «legek kontrollen». Da alle var samlet i rommet, kom plutselig noen Gestapofolk til syne i døren. De kastet gassbomber inn i rommet og sperret dørene.

Den andre massehenrettelsen foregikk i konsentrasjonsleiren Sachsenhausen ved Oranienburg i mange vitners nærvær. Her fikk de norske jødene ordre om å gå inn i de tyske dødsbiler, svære lastebiler med innebygde gasskamre på lasteplanet. Jødene forsto hva som ventet dem og gjorde fortvilet motstand, men de ble, mens andre fanger i leiren så på, drevet inn i bilene, dørene ble slått igjen og bilene kjørte bort.

Av de i alt 180 norske jøder som ikke ble myrdet fordi de kunne brukes til å utføre særlig tungt grovarbeid, er det bare 12 som har berget livet. Alle de andre er døde av mishandlinger eller sult.